

Kirjastoverkkopalvelut

TULOKSET

KOHOKOHDAT

AVAINLUVUT

Johtajan katsaus vuoteen 2017

Avoimen tiedon ja tieteen edistäminen olivat tärkeässä roolissa toiminnassamme. Kansalliskirjasto avasi Kansallisbibliografian avoimena linkitettyä datana, mikä herätti heti tutkijoiden kiinnostuksen kotimaassa ja ulkomailla. Kirjaston yli 30 avointa tietoresurssia kuvattiin datakatalogiin, joka tullaan linkittämään kansainvälisiin datakatalogeihin sen näkyvyyden lisäämiseksi. Myös FinELibin lisenssineuvottelut lisäsivät tiedejulkaisujen avointa saatavuutta.

KRISTIINA HORMIA-POUTANEN
Kirjastoverkkopalveluiden johtaja

Palvelutarjonta organisaatioasiakkaille

TIEDON SAANNIN, KÄYTETTÄVYYDEN JA UDELLEENKÄYTÖN EDISTÄMINEN

- FinELibin strateginen linjaus kaudelle 2017-2020:
Parhaat elektroniset aineistot tutkimukselle ja oppimiselle -
avoimuutta tukien
- Avoin julkaiseminen osaksi kustantajaneuvotteluja: Sopimukset
Elsevierin, Taylor & Francisin ja Sagen kanssa
  - pääsy julkaisuihin & mahdollisuus julkaista avoimena huomattavalla alennuksella (50 - 87,5 %)
  - tutkijoilla mahdollisuus julkaista avoimena alennetuilla apc-maksulla n. 4500 lehdessä
- Avoimuus sopimusneuvotteluissa
  - laaja viestintä neuvottelujen aikana
  - sopimusehtojen ja kokonaiskustannusten avaaminen

FinELib avainluvut

---

400 000

lisensoitua elektronista
kirjaa

58 000

lisensoitua
elektronista
kausijulkaisua

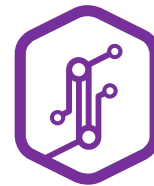
17 000

lisensoitua
hakuteosta

Finna avainluvut

FINNA

käyntiä Finnassa

Finna.fi käyttö
kasvoi vuonna 2017

66 %

13,6

miljoonaa
aineistotietoa
Finna.fi:ssä

Melinda-metatietovarantopalvelu

- Melinda-kuvailuyhteisö laajeni Varsinais-Suomen Vaski-kirjastoilla ja Kuopion kaupunginkirjastolla
- Erikoiskirjastojen mukaantulon edellytyksistä esiselvitys
- eMelinda -kehitysohjelma ja talkoot käynnistyivät:
  - Sähköisten aineistojen kuvailun tehostaminen, uusia työkaluja, kotimaiset e-aineistot kattavasti Melindaan
- Palvelupostin käsittelyä tehostettiin

Lisätietoja:

[Melinda-palvelu](#)

Melindan avainluvut

Yhteistoiminta yli

40

kirjastotietokannan
kanssa

Yli **11** miljoonaa
viitetietoa
tietokannassa

Melinda-päivä,
johon
osallistui **230**
henkilöä

5 talonmiehen
tuokiota, joihin
osallistui **691**
henkilöä

- Finto-palvelu otettiin laajasti käyttöön julkishallinnossa, kun Suomi.fin Palvelutietovaranto sekä eri ministeriöiden verkkosivut ja uudet järjestelmät kehitettiin tukemaan ontologioita
- Fintoon luotiin tuki terminologisille sanastoille ja Valtiovarainministeriön Tietotermit-sanasto julkaistiin
- Koko muistiorganisaatiosektorin kuvailutarpeita palvelemaan kehitetty paikkatietoresurssi YSO-paikat linkitettiin Maanmittauslaitoksen Paikannimirekisteriin sekä Wikidataan
- Laadittiin yhteiset ontologioiden kehityisperiaatteet yhteistyössä eri ontologiakehittäjien kanssa

Lisätietoja:

Finto-palvelu

Finton avainluvut

finto

Palaavat käynnit:

223 272

(kasvu edellisvuoteen
nähden 18%)

Julkaistut
tietovarannot:

38

(kasvu edellisvuoteen
nähden 18%)

YSOon lisätyt
käsitteet:

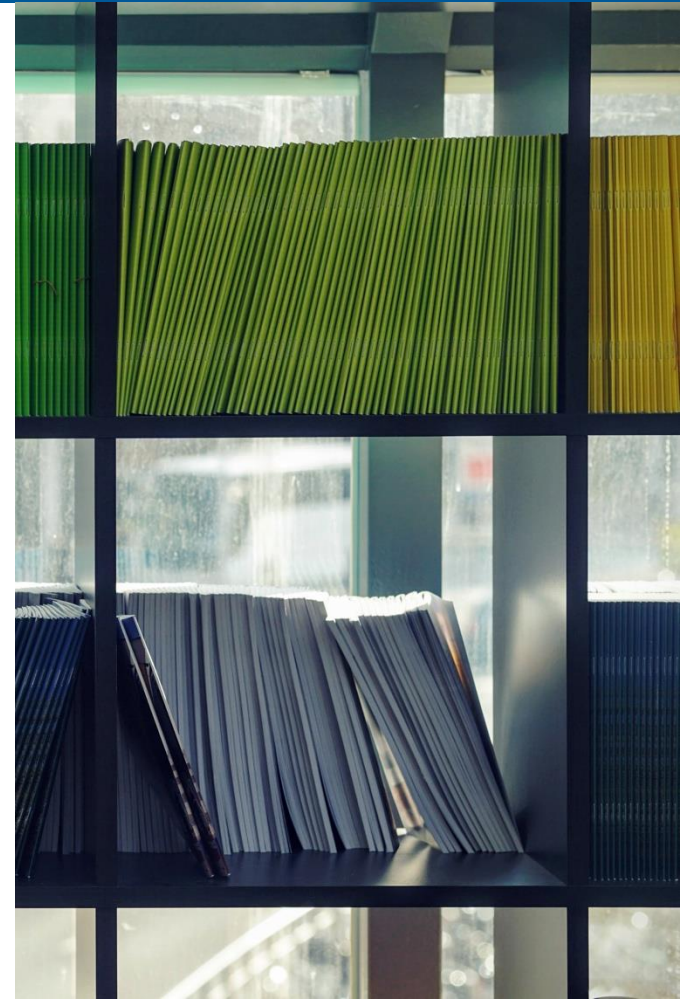
566

- Suurin osa palveluista päivitettiin uuteen DSpace-versioon
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Valtion taloudellinen tutkimuskeskus liittyivät mukaan palveluun
- Turun yliopiston UtuPub-julkaisuarkisto avattiin
- Mukana 46 organisaatiota
- 27,6 miljoonaa julkaisujen latauskertaa
- 466 000 julkaisua (kasvua edellisvuoteen 11%)

Lisätietoja:

[Julkaisuarkistopalvelut](#)

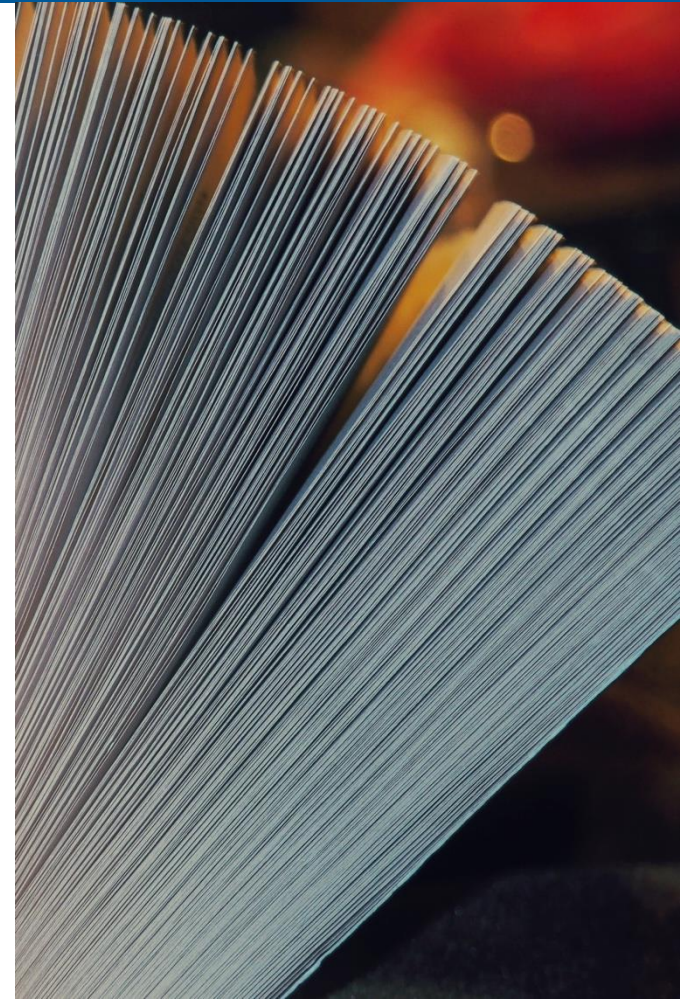
Tieteen avoin julkaiseminen -hanke

- Julkaisuarkistojen metatieto yhtenäistyi
- Tutkimusdatan kuvailutyökalu osaksi Fairdata-palveluja
- Kohti ISNI-toimijatunnusten käyttöönottoa
- Yhteistyö julkaisijoiden kanssa: kohti kotimaisten julkaisujen pitkäaikaissaatavuutta

Lisätietoja:

[TAJUA-projekti](#)

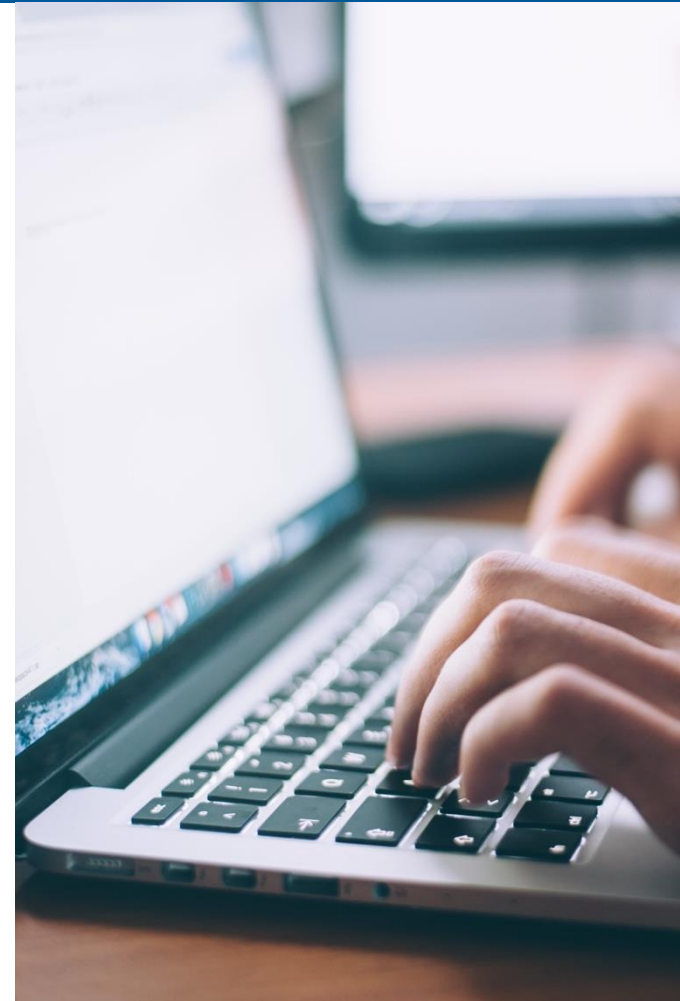
[Metadatasuositus](#)

- Valmistauduttu Voyager-kirjastojärjestelmän käytön hallittuun lopettamiseen konsortiotasolla
- Kansalliskirjasto koordinoi Suomen korkeakoulukirjastojen taustajärjestelmäselvitystä, jossa tutustuttiin tarjolla oleviin vaihtoehtoihin
- Valmistauduttu EU:n tietosuoja-asetuksen aiheuttamiin muutoksiin

Lisätietoja:

Kirjastojärjestelmäpalvelut

Kirjastojärjestelmäpalvelun avainluvut

42

Voyager-tietokantaa
(23 Linnea2- ja 19
AMKIT-konsortioon
kuuluva)

17

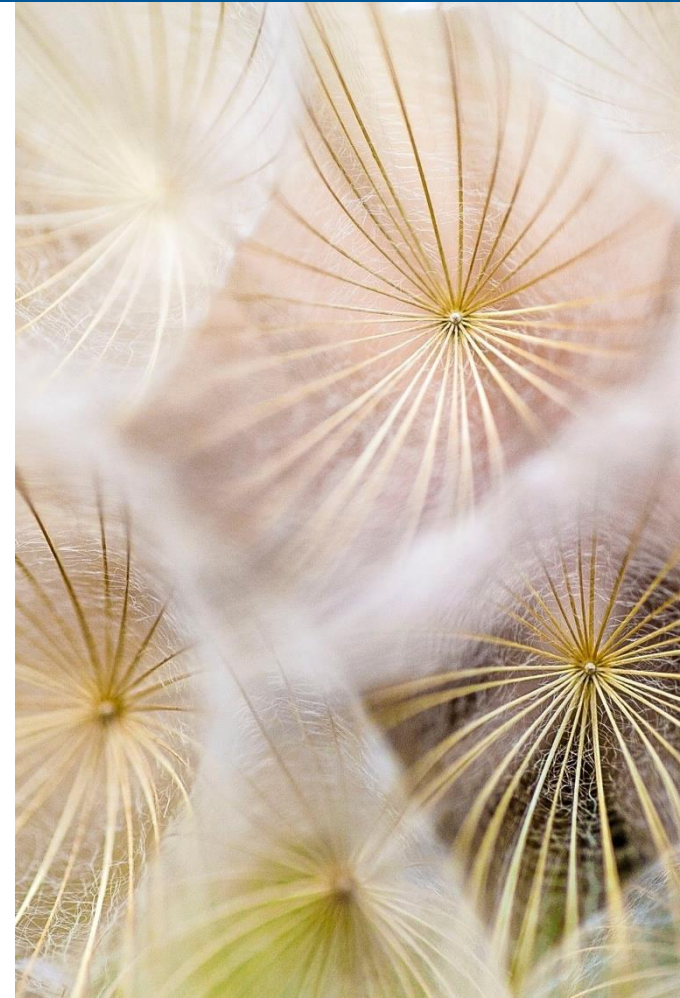
noin
miljoonaa nimikettä

- Kansalliskirjaston kuvailupolitiikka 2018-2020 valmistui
- Kansallisbibliografia avattiin linkitettynä datana
- Nimiauktoriteettityön periaatteet yhtenäistettiin
- Musiikin asiasanasto (Musa) sulautettiin Yleiseen suomalaiseen asiasanastoon (YSA)

Lisätietoja:

[Toimijakuvailupalvelun ohje](#)

Kuvailun kartunta vuonna 2017

Kausijulkaisut
(Fennica)

438

tietuetta (39 %
elektronisia)

Monografiat
(Fennica)

19 171

tietuetta (21 %
elektronisia)

Äänitteet
(Viola)

3515

emotietuetta ja

20 529

osakohdetta

Nuotit (Viola)

674

emotietuetta ja

5180

osakohdetta

Auktorisoituja
henkilö- ja
yhteisönimiä

5833

Uusia avauksia

Avoimen datan palvelu
data.nationallibrary.fi
avattiin

Kansallisbibliografia
julkaistiin
linkitettyinä datana

Koulutukset: KVP:n koulutukset asiantuntijoille

- Tilaisuuksia yhteensä 75, kaikki maksuttomia
- Osallistujia yhteensä n. 7500, joista etänä yli 5700
- Pelkästään etäyhteydellä järjestettyjen webinaarien määrä kasvoi

Esimerkkejä tilaisuuksista:

- Kaikkien palveluiden yhteinen Missä mennään -webinaari
- Melindan Talonmiehen tuokiot
- RDA-koulutukset
- FinELibin koulutukset
- Finnan säännölliset sektoritapaamiset ja koulutukset
- Kirjastoverkkopäivät
- Kuvailun tiedotuspäivä
- Vaikuta tai kuole -johtamisseminaari

Koulutukset: Avoin tiede ja tutkimus

5

seminaaria, joissa
yhteensä n. **1600**
osallistujaa

Koulutuksen
painopistealueet: avoin
julkaiseminen,
aineistohallinta,
tutkimuksen tietosuoja,
metadata ja kuvailu

Avoimen tieteen
MOOC-kurssiin
kaksi uutta
oppimis-
kokonaisuutta

Laaja webinaari-
sarja yhteistyössä
muiden toimijoiden
kanssa

TAPAHTUMAT

Kirjastoverkkopäivät 2017

24

asiantuntija-
esitystä

612

erillistä osallistujaa

TAPAHTUMAT

Finna monessa mukana

Ota meihin yhteyttä:

Kansalliskirjasto
Kaikukatu 4, 5 krs.

PL 26,

00014 Helsingin yliopisto

www.kansalliskirjasto.fi

kk-kvp-viestinta@helsinki.fi

LEIPÄTEHDAS

19 24
LEIPÄTEHDAS

HELSINGIN
KALLIOPIIRIN
TAVELI